

YKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA

Yksikkö: Uunilinnun päiväkoti Ajalle: 2020 Käsitelty yksikössä.

Toimintasuunnitelma linjaa ja dokumentoi yksikön toimintaa. Samalla se toimi arvioinnin välineenä. Toimintasuunnitelma rakentuu yksikön ryhmien /perhepäivähoitajien laatimista tiimivasuista. Toimintasuunnitelma laaditaan kalenterivuodeksi tammikuussa. Suunnitelma hyväksytään työpaikkakokouksessa. Suunnitelman laadinnasta vastaa yksikön esimies

Tammikuussa laadittu suunnitelma arvioidaan ja sitä päivitetään työpaikkakokouksessa ennen uuden toimintakauden alkamista elokuussa.

	NÄKY YKSIKÖN TOIMINNASSA	Arviointi elokuussa
ARVOPERUSTA	<p>Arvoperustaan pohjautuvat toimintatavat, yhteiset linjaukset</p> <p>Tavoitteemme on, että toimintamme on kiireetöntä ja luo kannustavan ilmapiirin, jossa lapsi kokee olonsa kaikin puolin turvallisiksi. Kiusaamista ei sallita. Kannustamme lapsia omatoimisuuteen arjen eri tilanteissa. Kiinnitämme toiminnassamme huomiota terveellisiin elämäntapoihin kuten monipuoliseen ravintoon, liikkumiseen ja hygieniaan.</p> <p>Lapsella on oikeus tulla kuulluksi ja nähdyksi ja hänen tulee voida vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Otamme lapset mukaan toiminnan suunnitteluun.</p> <p>Sitoudumme lapsilähtöiseen toimintaan, jolloin jokainen lapsi on samanarvoinen ja arvokas omana itsenään.</p> <p>Tiedostamme merkityksemme lapsen tulevalle kehitykselle tukemalla sekä lasta että perhettä. Olemme suvaitsevaisia ja pidämme erilaisuutta rikkautena. Huomioimme toisemme, vanhemmat ja lapset päivittäin.</p>	
LEIKKI	<p>Leikkiä edistävät toimintatavat ja oppimisympäristöt</p> <p>Aikuisen tehtävä on havainnoida lasten leikkiä ja sitä kautta mahdollistaa, rikastuttaa ja monipuolistaa lapsen leikkiä.</p> <p>Leikille varataan aikaa päivittäin ja mahdollisuuksien mukaan leikin voi säästää.</p> <p>Aikuisen tehtävä on osallistua aktiivisesti leikkiin ja auttaa lasta</p>	

	<p>olemaan toisten seurassa. Lasten kanssa keskustellaan leikin pelisäännöistä.</p> <p>Vastaamme lasten ideoihin ja ehdotuksiin aktiivisesti. Muokkaamme säännöllisesti leikkiympäristöä ja pidämme huolta sen monipuolisuudesta, esteettisyydestä ja puhtaudesta. Lelut ja pelit ovat helposti lasten saatavilla ja lasten on mahdollista valita leikki ns. leikkitalusta.</p> <p>Uunilinnussa maaliskuu on perinteisesti leikkikuukausi, jolloin päiväkodin saliin rakennetaan lasten toiveet huomioiden iso leikkimaailma.</p>	
VUOROVAIKUTUS	<p>Vuorovaikutusta edistävät toimintatavat</p> <p>Aikuisen tulee kohdata jokainen lapsi joka päivä ja kuunnella lasta aktiivisesti ja sensitiivisesti. Pyrimme siihen, että lapsi saa tarvitsemaansa aikaa ja hellyyttä, syliin saa aina tulla ja kertoa mitä on ”mielen päällä”. Myös sylittely ja höpöttely kuuluvat lapsen päivään.</p> <p>Keskustelemme lasten kanssa, kyselemme kuulumisia ja rohkaisemme lasta ilmaisemaan itseään sekä tunnistamaan tunteita ja ilmaisemaan niitä sopivalla tavalla. Muistamme huomioida myös hiljaisemmat lapset ja ne, joille kommunikointi on haastavampaa.</p> <p>Strukturoidun päiväjärjestyksen avulla luomme kiireettömän päiväjärjestyksen.</p> <p>Olemme omalla toiminnallamme mallina lapsille koko ajan. Tuomme esille lasten vahvuuksia ja kehumme sekä kannustamme lapsia. Pidämme yllä positiivista ilmapiiriä ja annamme palautetta niin lapsille kuin aikuisillekin. Keskustelemme asioista avoimesti niin perheiden kuin myös toistemme kanssa myös silloin, kun käsiteltävänä on hankalia asioita.</p> <p>Harjoittelemmme ryhmissä sosiaalisia taitoja, kuten toisen huomioimista, kompromissien tekemistä, ongelmien ratkaisemista ja neuvottelemista. Nämä taidot ovat myös osa pienten lasten ohjelmoinnin ja robotiikan oppimista. Tuemme lasten vertaissuhteita.</p>	

<p>KULTTUURINEN MONINAISUUS JA KIELITIETOISUUS</p>	<p>Kulttuurisen moninaisuuden huomioiminen yksikössä Huomioimme monikulttuurisuuden keskusteluissa ja toiminnassa sekä tutustumme ryhmän mahdollisiin muihin kulttuureihin ja huomioimme ne arjessa.</p> <p>Kunnioitamme perheen toiveita esimerkiksi ruokailujen ja uskonnon suhteen. Otamme selvää perheiden erilaisista tavoista viettää juhlapyyhiä.</p> <p>Monikielisille lapsille laadimme yhdessä vanhempien kanssa suunnitelman suomenkielen opettamisesta. Käytämme selkeää ja monipuolista suomenkieltä, tukiviittomia ja kuvia hyödyntäen.</p> <p>Suomalainen kulttuuriperintö näkyy leikissä, lauluissa ja askarteluissa. Vietämme suomalaisia juhlapyyhiä.</p> <p>Perushoitotilanteita hyödynnetään käsitteiden opettelussa ja sanavaraston laajentamisessa.</p> <p>Käytämme vasu-keskusteluissa tarvittaessa tulkkia apuna. Kannustamme ja rohkaisemme lasta ja vanhempia käyttämään suomenkieltä vuorovaikutuksessa.</p>	
<p>LAPSEN OSALLISUUS, YHDENVARTAISUUS JA TASA-ARVO</p>	<p>Lasten osallisuutta edistävät toimintatavat ja rakenteet Otamme lapset mukaan toiminnan suunnitteluun eri tilanteissa. Havainnoimme lapsia ja kuuntelemme heidän toiveitaan ja toteutamme niitä mahdollisuuksien mukaan. Huomioimme vanhemmilta saatuja havaintoja lasten kiinnostuksen kohteista. Lapset saavat tehdä omia valintoja esimerkiksi ruokailussa, askarteluissa ja leikkivalinnoissa, leikinvalintakuvat. Lasten kanssa myös yhdessä arvioidaan toimintaa.</p> <p>Lapsia ohjataan auttamaan toisia, ottamaan apua vastaan ja toimimaan toistensa kanssa. Kirjaamme havaintojamme lapsen arjesta säännöllisesti ja dokumentoimme toimintaa eri tavoin.</p> <p>Innostumme lasten pienistäkin ideoista ja houkuttelemme lapsia osallistumaan.</p> <p>Kasvatamme lapsia sukupuolisensitiivisesti. Päiväkodissa ei ole erikseen poikien ja tyttöjen leluja ja leikkejä.</p>	

<p>HUOLTAJIEN OSALLISUUS JA KASVATUSYHTEISTYÖ</p>	<p>Huoltajien osallisuutta ja kasvatusyhteistyötä edistävät toimintatavat ja rakenteet</p> <p>Aloituskäytänteet sovimme jokaisen perheen kohdalla erikseen lapsen ja perheen tarpeiden mukaisesti. Uunilinnussa varhaiskasvatuksen opettaja pitää lapsen vasukeskustelut, mutta lasten havainnointiin osallistuvat kaikki kasvattajat.</p> <p>Keskustelemme päivittäin vanhempien kanssa tulo- ja hakutilanteissa kertoen päivän kulusta ja ryhmän toiminnasta. Jokaiselle kuukaudelle laaditaan ohjelma, joka jaetaan kaikille perheille sähköisesti tai paperiversiona.</p> <p>Päiväkodissa järjestetään yhteisiä tapahtumia toimivuoden aikana; juhlia, liikuntailta, vanhempainilta. Vanhemmat ovat tervetulleita mukaan toimintaamme. Annamme vanhemmille mahdollisuuden kertoa omista toiveistaan toiminnan sisällön suhteen ja myös arvioimme toimintaamme yhdessä heidän kanssaan. Kehitämme toimintaamme vanhemmilta saadun palautteen mukaan.</p> <p>Varmistamme, että muista kulttuureista tulevat perheet otetaan huomioon tasa-vertaisesti ja että perheet ymmärtävät saamansa informaation, tarvittaessa käytämme tulkkia tai reissuvihkoa. Päiväkodissa on älytaulu, älypuhelimet, tietokoneet ja tabletit, joita käytämme säännöllisesti.</p>	
<p>MUUT YHTEISTYÖTAHOT</p>	<p>Yksikön yhteistyötahot ja yhteistyöhön sovitut käytänteet</p> <p>Varhaiskasvatuksen erityisopettaja vierailee ryhmissä säännöllisesti ja tukee tiimiä toimintatapojen muokkaamisessa tarvittaessa.</p> <p>Teemme yhteistyötä mm. puhe-, fysio- ja toimintaterapeuttien, neuvolan, perhetyön, kirjaston, museoiden, seurakunnan, liikuntatoimen ja pelastuslaitoksen sekä alueen muiden päiväkotien ja esiopetuksen kanssa.</p>	
<p>HAVAINNOINTI JA PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI</p>	<p>Havainnoinnin ja pedagogisen dokumentoinnin käytänteet</p> <p>Eri tiimeillä on erilaisia tapoja havainnoida lapsia päivittäin. Käytössämme on esimerkiksi päiväruudukko, lasten kansiot, ryhmän vasupuu, havainnointikansiot, puhelimen vaka-ohjelma. Havainnot kirjataan myös lapsen vasua varten. Havainnoimme lasta leikissä, pienryhmissä, ulkoilussa, ruokailussa ja arjen toiminnassa.</p>	

	<p>Tiimipalavereissa suunnittelemme ryhmän toimintaa tehtyjen havaintojen pohjalta.</p> <p>Käytämme valokuvausta ja videointia dokumentoinnin välineinä.</p> <p>Vanhemmilta saamme arvokasta tietoa lapsesta aloitus- ja vasukeskustelussa sekä jokapäiväisessä vuorovaikutuksessa.</p>	
<p>OPPIMISYMPÄRISTÖ</p>	<p>Oppimisympäristön rakenne, yhteisesti sovitut käytänteet, ryhmien erityistarpeet</p> <p>Oppimisympäristö käsittää fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön. Luomme lapsille turvallisen ja sensitiivisen ympäristön, jossa aikuiset ovat lasta varten. Tuemme lapsen kaverisuhteiden muodostumista ja laajentumista.</p> <p>Suunnittelemme ympäristön niin, että toiminta on sujuvaa ja lapsen kasvua tukevaa. Lapset voivat muokata leikkiympäristöään leikin mukaisesti.</p> <p>Havainnoimme lasten kiinnostuksen kohteita ja huomioimme ne oppimisympäristössä. Arvioimme säännöllisesti oppimisympäristön toimivuutta ja monipuolisuutta. Pienryhmätoiminta eri muodoissa on jokapäiväistä.</p> <p>Päiväkodissa toimii integroitu pienryhmä.</p>	
<p>HYVINVOINTI, TURVALLISUUS JA KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA</p>	<p>Yksikön hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävä elämäntapaa tukevat toimintatavat sekä yhteisesti sovitut käytänteet</p> <p>Päivittäinen ulkoilu ja liikunta kuuluvat toimintaamme. Liikumme erilaisissa maastoissa ja ympäristöissä. Päiväkodin sijainti mahdollistaa tutustumisen sekä luonnolliseen että rakennettuun ympäristöön. Päiväkodissa toimii ulkoilupainotteinen ryhmä, jonka mukana retkeilee säännöllisesti myös pienryhmiä muista lapsiryhmistä.</p> <p>Päivittäinen lepo hetki sisältyy päiväkodin toimintaan.</p> <p>Ruokailussa houkuttelemme lapsia maistamaan ja huomioimme hyvät ruokailutavat. Pyrimme luomaan turvallisen, kannustavan ja kiireettömän ilmapiirin arjen eri tilanteissa.</p> <p>Jokainen aikuinen tarjoaa osaltaan lapsille turvallista syyliä, apua ja tukea eri tilanteissa. Iloitsemme yhdessä lasten kanssa ja</p>	

	<p>lohdutamme tarvittaessa.</p> <p>Päiväkodille on laadittu oma turvallisuussuunnitelma, joka pohjautuu valtakunnallisiin ohjeisiin. Jokaisella tiimillä on lisäksi perehdytysohjeet, joissa huomioidaan tiimien erityispiirteet.</p>	
--	---	--

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN JA OPPIMISEN ALUEET	TOTEUTUMINEN YKSIKÖSSÄ: Laaja-alaisen osaamisen ja oppimisen alueiden huomiointi. Toimintakauden mahdolliset painotukset	Arviointi elokuussa
LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN EDISTÄMINEN	<p>Kannustamme lapsia omatoimisuuteen ja omien valintojen tekemiseen. Kun sääntöjä ei ole liikaa, on niitä helpompi noudattaa. Harjoitteleme arjen taitoja kuten pukemista, syömistä, maidon kaatamista lasiin, vessassa käyntiä ja vaatteista huolehtimista ja huomioimme onnistumiset esimerkiksi aplodeilla tai ”peukuttamalla”.</p> <p>Pohdimme asioita yhdessä lasten kanssa, tutkimme asioita, näytämme lapsille, että he voivat osallistua ja vaikuttaa siihen mitä tehdään. Kerromme lapsille kehitystason mukaisesti asioista (oikea/väärä, miten toimitaan eri tilanteissa, anteeksi pyytäminen, lohduttaminen jne).</p> <p>Rohkaisemme lapsia keskusteluihin eri tilanteissa, sanoitamme ja tuemme niitä, joilla on haasteita. Lapset oppivat asioita leikkimällä ja leikin kautta.</p>	
KIELTEN RIKAS MAAILMA	<p>Huomioimme lasten erilaiset kehitysvaiheet ja haasteet arjen eri tilanteissa. Luemme kirjoja paljon ja kirjoja on aina saatavilla. Kirjastoa käytämme säännöllisesti.</p> <p>Aikuiset käyttävät hyvää ja monipuolista kieltä sekä keskustelevat eri tilanteissa lasten kanssa. Kannustamme lapsia keskusteluun ja kuuntelemiseen.</p> <p>Tuemme erityisesti lapsia, joilla kaksi kotikieltä. Kannustamme vanhempia käyttämään omaa äidinkieltään lastensa kanssa. Käytämme kuvatukea arjessa kaikilla lapsilla vuorovaikutuksen edistämiseksi (päiväjärjestys, ruokailu, asioiden nimeäminen). Käytämme myös tukiviittomia kielellisten valmiuksien vahvistamiseksi.</p>	

	<p>Opettelemme kertovaa puhetta kuvien avulla, piireissä, ja kannustamalla lasta itse kertomaan vanhemmille päivän tapahtumista.</p>	
ILMAISUN MONET MUODOT	<p>Suunnittelemme lapsille monipuolista toimintaa viikoittain huomioiden lasten kiinnostuksen kohteet. Ilmaisun monet (musiikillinen, kuvallinen ja sanallinen sekä kehollinen ilmaisu) muodot toteutuvat päivittäin.</p> <p>Päiväkodissa on mahdollisuus osallistua maksulliseen musiikkiopiston järjestämään muskariin viikoittain.</p>	
MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME	<p>Harjoittelemmekin toisten huomioimista, toisten kanssa leikkimistä ja ryhmässä toimimista, johon kuuluu muun muassa ristiriitojen selvittäminen ja anteeksi pyytäminen ja antaminen. Ohjeistamme lapsia siitä, mitä saa ja mitä ei saa tehdä.</p> <p>Hyvät tavat, kohteliaisuus ja toisten kunnioittaminen ja erilaisuuden hyväksyminen ovat arvoja, joita noudatamme.</p> <p>Harjoittelemmekin mediakasvatuksen alkeita puhelimen, tabletin ja tietokoneen avulla.</p>	
TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI	<p>Opettelemme kierrätystä ja jätteiden lajittelua, luonnon arvostamista ja kestävän kehityksen periaatteita.</p> <p>Matemaattinen ajattelu kehittyy arjen eri tilanteissa ja lasten omat havainnot toimivat tutkimisen perustana. Robotiikka tuodaan vähitellen luontevaksi osaksi toiminnan sisältöä. Harjoitellaan ongelmanratkaisua, suunnittelua, rakentamista sekä työskentelyn dokumentointia ja arviointia lasten kanssa päivän aikana erilaisissa arjen tilanteissa. Opettelemme ajattelemaan jo toiminnassa olevia elementtejä osana robotiikan toteuttamista (esim. erilaiset kynätehtävät, salakielet, robottilaulut, tietokonesovellukset, kuvasuunnistus, sarjoittaminen, ohjeen mukaan rakentelu, palapelit, leikit, joissa toimitaan ohjeen mukaan jne).</p> <p>Älytaulua, tablettia ja kameraa käytämme lasten kanssa yhdessä. Ohjaamme, opastamme ja keskustelemme erilaisista medioista ja niiden käytöstä.</p>	
KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN	<p>Liikuntaa järjestämme säännöllisesti ja monipuolisesti. Lasten liikkumista ei tarpeettomasti rajoiteta. Huomioimme lapsen luontaisen tarpeen liikkua esimerkiksi siirtymissä ja muun toiminnan lomassa. Kiinnitämme erityistä huomiota turvallisuuteen</p>	

	<p>toimiessamme ja liikkeessamme lasten kanssa esimerkiksi käyttämällä turvaliivejä retkeillessämme.</p> <p>Keskustelemme lasten kanssa ruokailun merkityksestä kasvuun, kehitykseen ja terveyteen.</p> <p>Huolehdimme tilojen turvallisuudesta ja siisteydestä sekä sisällä että ulkona. Poistamme rikkiäiset välineet käytöstä, teemme palvelupyynnön, jos huomaamme tiloissa korjattavaa. Päiväkodin pihäsäännöt päivitetään toimikauden alussa ja tarvittaessa.</p>	
--	---	--

KEHITYKSEN JA OPPIMISEN TUKI	Yksikön yleisen tuen ja varhaisen tuen toteuttamisen ja kehittämisen käytänteet	Arviointi elokuussa
	<p>Päiväjärjestys on selkeä ja mietitty lapsen näkökulmasta siten, että päivästä muotoutuisi lapselle selkeä kokonaisuus ilman turhia odotteluja. Viikko-ohjelma informoidaan vanhemmille.</p> <p>Kuvat ovat tukena arjessa mm. ruokailuissa, leikeissä ja pukemistilanteissa. Toimimme pienryhmissä mahdollisimman paljon, porrastamme ulkoiluun lähdön ja sisälle tulon.</p> <p>Olemme aktiivisesti mukana leikkitalanteissa tukemassa lasten välisten suhteiden ja sosiaalisten taitojen kehittymistä. Kannustamme ystävällisyyteen ja hyviin tapoihin sekä erilaisten näkökulmien hyväksymiseen. Harjoittemme ristiriitatilanteissa toimimista ja omien tunteiden tunnistamista sekä niiden sopivaa ilmaisemista. Harjoittemme lasten kanssa oman mielipiteen ilmaisua.</p>	

ARJEN TILANTEET JA TOIMINTA Tavoitteena hyvinvoiva lapsi	Yksikön käytänteet	Arviointi elokuussa
PÄIVÄHOITOON TULO JA LÄHTÖ	<p>Aamuisin kokoonnumme saliin ja siirrymme salista omalle osastolle 7.15. Pyrimme luomaan miellyttävän ja vastaanottavan ilmapiirin. Kohtaamme lapset ja perheet yksilöllisesti.</p> <p>Jokaisesta lapsesta vaihdetaan kuulumiset kotiin lähtiessä, jotain muuta kuin "ihan kiva päivä". Iltapäivisin varmistetaan tiedonkulku muille aikuisille, kun oman ryhmän viimeinen aikuinen lähtee kotiin.</p>	

	Perheiden kanssa aloituskeskustelussa sovitut käytänteet huomioimme tulo- ja lähtötilanteissa.	
PERUSHOITOTILANTEET	<p>Perushoitotilanteiden käytänteet</p> <p>Kannustamme maistelemaan ruokia, mutta emme pakota syömään. Ruokailussa keskustelemme pöytäryhmittäin ja harjoittelemmme hyviä ruokailutapoja. Lapsella tulee olla mahdollisuus vaikuttaa oman ruokansa määrään. Päiväkodissa huomioidaan erityisruokavaliot, sekä allergiat että katsomukseen perustuvat ruokavaliot.</p> <p>Ohjaamme lapsia pesemään kätensä päiväkotiin tultaessa, ruokailuun mennessä ja wc-käyntien yhteydessä.</p> <p>Päiväkodissa saa levätä ja nukkua. Päivälepokäytänteissä on ryhmäkohtaisia toimintatapoja. Toimintatavoissa huomioidaan lasten ja perheiden toiveet.</p> <p>Ulosmenot porrastetaan pienryhmittäin. Opettelemme yhdessä miettimään mitä vaatteita tarvitaan ulkoilussa. Lasta kannustetaan omatoimisuuteen, mutta ei jätetä yksin. Aikuinen varmistaa säänmukaisen pukeutumisen. Ulkoilussa aikuisen rooli on olla aktiivinen eikä ulkoilua jätetä väliin kuin erityisissä poikkeustilanteissa.</p> <p>Kaikissa tilanteissa tavoitteena on kiireetön ja rauhallinen ilmapiiri, jossa lapsen tarpeet huomioidaan ja aikuinen kohtaa lapsen välittävällä ja ”lämpimällä” asenteella.</p>	